

SVERIGES HANTVERKSRÅD

Gesäll- och Mästarbrevskansliet

PROVBESTÄMMELSER

Utarbetade av Kosta Glascenter/Orrefors Kosta Boda samt godkända av Sveriges Hantverksråd 2009 05 12

FÖR GESÄLLBREV

YRKE: GLASHANTVERK (Varma delen - hyttarbetat glas)

Bransch- och/eller yrkesorganisation (remissorgan): Riksglasskolan (från 2017)

Utbildningskrav

För att erhålla gesällbrev fordras:

- Yrkesutbildning motsvarande minst 4 år inom glashantverksyrket

UTBILDNINGSVÄGAR

- A** Gymnasial utbildning inom Hantverksprogrammet 3 år samt minst 1 års praktisk yrkeserfarenhet i företag (hytta)
- B** Traditionell - eller annan form av lärlingsutbildning omfattande 4 år
- C** Annan väldokumenterad, likvärdig yrkeserfarenhet (t ex internationell, Vuxenutbildning, Nordisk glashantverksutbildning, KY/YH -utbildning) som omfattar minst 4 år och som bedöms/valideras av branschen i varje enskilt fall

PROVBESTÄMMELSER

Följande generella regler skall beaktas:

- Gesällprovet bör utföras i nära anslutning till att utbildningen slutförts.
- Provet skall vara av sådan art att det efter genomförd granskning av branschen kan fastställas att den sökande är väl insatt i yrket och har uppnått de krav för att erhålla av gesällbrev som är angivna i provbestämmelserna fastställda av Sveriges Hantverksråd.

forts. sid. 2 >

- En objektbeskrivning (t ex arbetsbeskrivning, planering, skisser och/eller bilder/fotografier etc.) ska i förekommande fall inlämnas till branschorganisationens ansvariga för gesällprov eller framläggas för granskarna för godkännande innan arbetet med gesällprovet påbörjas.

Gesällprovet består av en praktisk och en teoretisk del

Det praktiska provet: (Varma delen - hyttarbetat glas)

- ***Formblåsning***
- ***Tillverkning av servisglas***
- ***Drivning av kanna och skål***

Följande ska tillverkas:

- ***En serie servisglas, vinglas, vattenglas, karaff och någon skål – som ska vara formblåsta på navel eller post***

Moment som ska ingår är:

- ***Anfång***
- ***Välsning***
- ***Påklipp***
- ***Ställa bitar***
- ***Räta upp bitar***
- ***Ben – och fot***

Drivningen ska vara en formblåst kanna med grepe och en frihandsblåst skål med klack varav skålen ska var med färg (underfång)

OBS! Före varje moment ska ett prov samt ritning till glasen finnas och den som utför gesällprovet ska själv välja rätt verktyg och utrustning t ex rätt pipor, ställa in fotpinne etc.

Det teoretiska provet:

Frågor till det teoretiska provet kommer att hämta från: ***Boken om Glas, Galasforskningsinstitutet, Växjö 2005*** samt kompendiet ***Glas och arbetsteknik, Ingwald Westholm förf.*** och omfattar frågor om följande huvudområden:

- **Vad är glas?**
- **Råvaror**
- **Smält- och kylprocess**
- **Ugnar och eldfasta material**

- **Processtyrning**
- **Hur glas färgas**
- **Glastyper**
- **Tillverkning**
- **Kvalitet och glasfel**
- **Miljö**
- **Glasetts historia**

GRANSKNING/ BEDÖMNING

Granskningen av det praktiska provet genomförs av 2 opartiska granskare utsedda av branschen och Sveriges Hantverksråd.

Kontrollant (ej granskare) skall i förekommande fall intyga att provet är egenhändigt utfört i enlighet med provbestämmelserna och följa arbetet och närvara då arbetet påbörjas och då väsentliga moment utförs.

Gesällprovet granskas med avseende på:

- **teoriprov**
- **provets art och omfattning**
- **noggrannhet**
- **de av branschen angivna momenten i gesällprovet (se sid. 2)**
- **sammanfattande helhetsbedömning**

Granskningsprotokoll

Ett granskningsprotokoll i original, undertecknat av granskarna, skall bifogas till ansökan om gesällbrev.

Ansökan

Ansökan om gesällbrev görs på särskilda blanketter som skickas till Gesäll- och Mästarbrevskansliet. Till ansökan bifogas: betyg/utbildningsbevis eller liknande från genomförd hantverks- eller lärlingsutbildning eller motsvarande (se sid. 1 A – C), intyg från kontrollant, granskningsprotokoll samt övriga handlingar.

Avgift

Den administrativa kostnaden för Gesällbrevet hittar du information om i ansökningshandlingen för Gesällbrev. Kostnaden betalas i samband med att ansökan inlämnas till Gesäll- och Mästarbrevskansliet. Med brevet följer ett Gesällkort med information om Gesällbrev översatt till fem språk.

Kostnader

Andra kostnader i samband med förberedelser inför provet, provets genomförande, materialkostnader, granskningskostnader, eventuella branschavgifter m m står den sökande själv för om ingen annan överenskommelse träffats.

För närmare information, provbestämmelser, ansökningsblanketter m m kontakta:

**Gesäll- och Mästarbrevskansliet
Sveriges Hantverksråd
Box 147, 793 23 LEKSAND
Tfn 0247 – 369 50
E-post: info@hantverksrad.se**

och

**Riksglasskolan
Pukebergarnasväg 59, 382 34 Nybro
Tfn: 0481-456 63 eller 0481-456 64
info@riksglasskolan.se
www.riksglasskolan.nybro.se/**

**Kontaktperson (2017-11-01)
Mikael Andersen 070-5487664
mikael.andersen@nybro.se**